

«Погоджено»

Педагогічна рада №1

Від 31.08.2021

«Затверджено»

Директор Старокодацької
гімназії

Віктор Юношев

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА СТАРОКОДАЦЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
НОВООЛЕКСАНДРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

1-2 КЛАСІВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма для 1-2 класів складена відповідно до концепції Нової української школи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітні програми можуть мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна, у тому числі:	9	10	19
Українська мова та література	7	7	
Іноземна мова	2	3	
Математична	4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	2	3
Інформатична			
Мистецька	2	2	4
Фізкультурна*	3	3	6
Усього	22	24	46
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин	23	25	48
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Математична освітня галузь

Математика

Пояснювальна записка

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Змістова лінія **«Числа, дії з числами. Величини»** охоплює вивчення у 1 – 4 класах питань нумерації цілих невід'ємних чисел у межах мільйона; формування навичок виконання арифметичних дій додавання і віднімання, множення і ділення; ознайомлення на практичній основі зі звичайними дробами; вимірювання величин; оперування величинами.

Змістова лінія **«Вирази, рівності, нерівності»** спрямована на формування в учнів уявлень про математичні вирази – числові та зі змінною; рівності і

рівняння; числові нерівності та нерівності зі змінною; про залежність результату арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. Ця змістова лінія є пропедевтичною до вивчення алгебраїчного матеріалу.

Змістова лінія «**Геометричні фігури**» націлена на розвиток в учнів просторових уявлень; формування здатності розрізняти геометричні фігури за їх істотними ознаками; формування практичних умінь будувати, креслити, моделювати й конструювати геометричні фігури від руки та за допомогою простих креслярських інструментів. Ця змістова лінія має пропедевтичний характер.

Змістова лінія «**Робота з даними**» передбачає ознайомлення учнів на практичному рівні з найпростішими способами виділення і впорядкування даних за певною ознакою.

Змістова лінія «**Математичні задачі і дослідження**» спрямована на формування в учнів здатності розпізнавати практичні проблеми, що розв'язуються із застосуванням математичних методів, на матеріалі сюжетних, геометричних і практичних задач, а також у процесі виконання найпростіших навчальних досліджень.

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проектів, міні-досліджень тощо.

1 клас

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Числа, дії з числами. Величини	
<i>відтворює</i> послідовність чисел у межах сотні; [1 МАО 4.2] <i>читає і записує</i> числа, <i>утворює</i> числа різними способами; [1 МАО 4.2] <i>визначає</i> десятки й одиниці у складі двоцифрового числа; [1 МАО 4.1] <i>порівнює</i> числа різними способами; [1 МАО 4.2] <i>виконує</i> додавання та віднімання на основі нумерації чисел; [1 МАО 4.3] <i>розуміє</i> сутність арифметичних дій додавання і віднімання; [1 МАО 4.1] <i>прогнозує</i> результат додавання та віднімання; [1 МАО 1.3] <i>володіє</i> навичками додавання і віднімання одноцифрових чисел у межах 10; [1 МАО 4.3] <i>використовує</i> у мовленні назви компонентів та результатів арифметичних дій додавання і віднімання; [1 МАО 4.3]	Числа 1 – 10. Число 0. Десяток. Числа 11 – 100. Арифметичні дії додавання і віднімання. Додавання і віднімання чисел у межах 10.

коментує виконання обчислень; [1 MAO 2.3], [1 MAO 4.3] знаходить число, яке на кілька одиниць більше (менше) за дане; [1 MAO 4.3] розуміє сутність різницевого порівняння чисел; [1 MAO 4.3] знаходить, на скільки одне число більше або менше за інше; [1 MAO 4.3] користується в обчисленнях переставним законом додавання; [1 MAO 4.3] встановлює взаємозв'язок між діями додавання і віднімання, використовує його під час обчислень; [1 MAO 1.2] визначає невідомий компонент дії додавання і знаходить його значення; [1 MAO 4.8], [1 MAO 4.1] вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість; [1 MAO 1.1], [1 MAO 4.7] використовує короткі позначення величин (сантиметр – см, дециметр – дм, метр – м); маси (кілограм – кг); місткості (літр – л); часу (година – год, доба, тиждень); [1 MAO 4.7] додає і віднімає іменовані числа, подані в одних одиницях величини; [1 MAO 4.3] користується інструментами й допоміжними засобами для вимірювання величин; [1 MAO 4.7] користується годинником (у межах цілих годин) і календарем для відстеження подій у своєму житті, спостережень у природі тощо; [1 MAO 4.7] оперує грошима в уявному (ігровому) процесі купівлі-продажу, використовує їх короткі позначення (гривня – грн, копійка – к.) [1 MAO 4.3]	Назви компонентів та результатів додавання і віднімання. Збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць. Різницева порівняння. Переставний закон додавання. Взаємозв'язок між додаванням і відніманням. Знаходження невідомого доданка. Величини: довжина, маса, місткість, час. Гроші
Вирази, рівності, нерівності	
читає і записує математичні вирази: сума і різниця; [1 MAO 4.8] обчислює значення виразів на 1 – 2 дії; [1 MAO 4.3] встановлює відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами [1 MAO 4.2], [1 MAO 4.8]	Сума. Різниця. Вирази на 1 – 2 дії. Числові рівності і нерівності.
Геометричні фігури	
орієнтується на площині і в просторі, описує або зображає схематично розміщення, напрямки і рух об'єктів; [1 MAO 4.4] розпізнає геометричні фігури за істотними ознаками; [1 MAO 4.5] співвідносить реальні об'єкти з моделями та зображеннями геометричних фігур; [1 MAO 1.1], [1 MAO 4.5] моделює геометричні фігури; [1 MAO 4.6] вимірює довжину відрізка; [1 MAO 4.7] креслить відрізки заданої довжини [1 MAO 4.6]	Трикутник, чотирикутник, квадрат, круг. Точка, пряма, промінь, відрізок, ламана. Куб, куля, циліндр, конус, піраміда.
Математичні задачі і дослідження	
розв'язує прості сюжетні задачі, які є моделями реальних ситуацій; [1 MAO 3.1], [1 MAO 2.2] створює допоміжну модель задачі різними способами; [1 MAO 2.1]	Прості сюжетні, в тому числі компетентнісно-зорієнтовані задачі.

оцінює з допомогою вчителя правильність розв'язання задачі; [1 МАО 3.3], [1 МАО 3.4] складає прості сюжетні задачі; [1 МАО 1.2] виконує елементарні дослідження математичних закономірностей з допомогою вчителя [1 ПРО 1.1 – 1.6]	Навчальні дослідження
Робота з даними	
читає дані, вміщені на схематичному рисунку, в таблиці; [1 МАО 2.1] вносить дані до схем; [1 МАО 2.1] користується даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач і в практичних ситуаціях. [1 МАО 2.1], [1 МАО 2.3]	Виділення і впорядкування даних за певною ознакою.
Додаткові теми: Ознаки і властивості об'єктів. Спільні та відмінні ознаки, істотні ознаки. Об'єднання об'єктів у групу за спільною ознакою (узагальнення). Розбиття групи об'єктів на підгрупи за спільною ознакою (класифікація). Додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд. Заміна більших одиниць величини меншими. Заміна менших одиниць величини більшими. Використовує співвідношення між одиницями величини при виконанні математичних та практичних завдань. Істинні та хибні (правильні і неправильні) висловлювання. Симетрія в геометричних фігурах. Коло. Моделювання змісту завдань за допомогою рисунків, графів, таблиць. Прості задачі на знаходження невідомого зменшуваного, від'ємника. Задачі на знаходження суми трьох доданків. Задачі з логічним навантаженням. Лінійні діаграми, таблиці.	

2 клас

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Числа, дії з числами. Величини	
<i>відтворює</i> послідовність чисел у межах сотні; [2 MAO 4.2] <i>читає і записує</i> числа, утворює числа різними способами; [2 MAO 4.2] <i>порівнює</i> числа різними способами; [2 MAO 4.2] <i>визначає</i> розрядний склад двоцифрового числа; [2 MAO 4.2] <i>подає</i> числа у вигляді суми розрядних доданків; [2 MAO 4.2] <i>виконує</i> додавання та віднімання на основі нумерації чисел; [2 MAO 4.3] <i>володіє</i> навичками додавання і віднімання чисел у межах 100; [2 MAO 4.3] <i>обчислює</i> усно зручним для себе способом; [2 MAO 4.3] <i>прогнозує</i> результат додавання та віднімання; [2 MAO 1.3] <i>перевіряє</i> правильність обчислень; [2 MAO 3.4] <i>визначає</i> невідомий компонент дії віднімання і <i>знаходить</i> його значення; [2 MAO 4.3], [2 MAO 4.8] <i>коментує</i> виконання обчислень; [2 MOB 1.6] <i>розуміє</i> сутність дій множення і ділення; [2 MAO 4.1] <i>використовує</i> у мовленні назви компонентів та результатів дій множення і ділення; [2 MOB 1.6] <i>використовує</i> в обчисленнях взаємозв'язок між множенням	Нумерація чисел першої сотні Додавання і віднімання чисел у межах 100. Знаходження невідомого компонента дії віднімання

і діленням [2 МАО 4.8], [2 МАО 3.2] <i>використовує</i> в обчисленнях переставний закон множення, взаємозв'язок між множенням і діленням, правила множення і ділення з числами 1 і 0, ділення рівних чисел; [2 МАО 3.2], [2 МАО 4.3] <i>розуміє</i> неможливість ділення на нуль; [2 МАО 4.3] <i>застосовує</i> в обчисленнях знання таблиць множення чисел 2 і 3 та відповідних випадків ділення; [2 МАО 4.3] <i>обчислює</i> значення виразів, що містять інші табличні випадки множення і ділення, з опорою на таблиці; [2 МАО 4.3] <i>прогнозує</i> результат множення і ділення, [2 МАО 1.3] <i>перевіряє</i> правильність обчислень; [2 МАО 3.3], [2 МАО 3.4] <i>знаходить</i> число, яке у кілька разів більше (менше) за дане; [2 МАО 4.3] <i>розуміє</i> сутність кратного порівняння чисел; [2 МАО 4.3] <i>обчислює</i> результат кратного порівняння чисел; [2 МАО 4.3] <i>визначає</i> невідомий компонент дій множення і ділення, обчислює його значення; [2 МАО 4.8] <i>коментує</i> виконувани дії; [2 МОВ 1.6] <i>вимірює і порівнює</i> величини: довжину, масу, місткість, час, <i>використовує</i> їх короткі позначення (міліметр – мм, сантиметр – см, дециметр – дм, метр – м); маси (кілограм – кг, центнер – ц); місткості (літр – л); часу (хвилина – хв, година – год, доба, тиждень); [2 МАО 1.1], [2 МАО 4.7] <i>користується</i> інструментами для вимірювання величин; [2 МАО 4.7] <i>користується</i> годинником і календарем для визначення часу та планування своєї діяльності, спостережень за явищами природи тощо; [2 МАО 4.7] <i>оперує</i> грошима в уявному процесі купівлі-продажу та в практичній діяльності, <i>використовує</i> їх короткі позначення [2 МАО 4.3]	Арифметичні дії множення і ділення. Назви компонентів та результатів множення і ділення. Взаємозв'язок між множенням і діленням. Переставний закон множення. Особливі випадки множення і ділення. Табличне множення і ділення. Збільшення або зменшення числа у кілька разів. Відношення кратного порівняння. Знаходження невідомого компонента дій множення і ділення Величини: довжина, маса, місткість, час. Гроші
Вирази, рівності, нерівності	
<i>записує</i> математичні твердження, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; [2 МАО 2.1] <i>встановлює</i> відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; [2 МАО 4.2], [2 МАО 4.8] <i>знаходить</i> значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; [2 МАО 4.3], [2 МАО 4.8] <i>встановлює</i> залежності між компонентами і результатом арифметично дії; [2 МАО 4.8] <i>застосовує</i> правило порядку виконання дій у виразах без дужок та з дужками [2 МАО 4.3]	Числові вирази. Буквені вирази. Числові рівності. Числові нерівності
Геометричні фігури	
<i>орієнтується</i> на площині і в просторі, описує або зображає схематично розміщення, напрямок і рух об'єктів; [2 МАО 4.4] <i>розпізнає і класифікує</i> геометричні фігури за істотними ознаками; [2 МАО 4.1], [2 МАО 4.5] <i>співвідносить</i> реальні об'єкти з моделями геометричних фігур; [2 МАО 1.1], [2 МАО 4.5] <i>називає</i> елементи геометричних фігур; [2 МАО 4.5] <i>моделює</i> геометричні фігури; [2 МАО 4.6] <i>креслить</i> відрізки заданої довжини; [2 МАО 4.6] <i>будує</i> прямокутник (квадрат) на аркуші в клітинку; [2 МАО 4.6] <i>розрізняє</i> круг і коло; [2 МАО 4.5] <i>вимірює</i> сторони геометричних фігур; [2 МАО 4.7]	Геометричні фігури об'ємні та плоскі. Прямокутник. Квадрат. Круг. Коло.

обчислює довжину ламаної, периметр многокутника [2 MAO 4.7], [2 MAO 4.3]	
Математичні задачі і дослідження	
розв'язує прості і складені сюжетні задачі, у тому числі задачі з геометричним змістом; [2 MAO 2.3] створює допоміжну модель задачі різними способами; [2 MAO 2.1] обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на запитання; [2 MAO 2.3] планує розв'язування (розв'язання) сюжетної задачі; [2 MAO 2.2] створює математичну модель задачі; [2 MAO 2.3] оцінює з допомогою вчителя правильність розв'язку задачі; [2 MAO 3.3], [2 MAO 3.4] шукає різні способи розв'язування (розв'язання задачі); [2 MAO 3.2] складає сюжетні задачі на одну і дві дії; [2 MAO 1.2] виконує елементарні дослідження математичних закономірностей і залежностей з допомогою вчителя [2 ПРО 1.1 – 1.6]	Прості та складені сюжетні задачі, в тому числі геометричні, компетентнісно-зорієнтовані. Навчальні дослідження
Робота з даними	
виділяє дані, вміщені в таблицях, графах, на схемах, лінійних діаграмах; [2 MAO 2.1] вносить дані до таблиць; [2 MAO 2.1] визначає, чи достатньо даних для розв'язання проблемної ситуації; [2 MAO 3.1] користується даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач, в інших життєвих ситуаціях. [2 MAO 2.3], [2 ІФО 1.2]	Виділення і впорядкування даних за певною ознакою
Додаткові теми: Рациональні способи додавання і віднімання (порозрядне додавання кількох чисел, прийом округлення кількох доданків тощо). Таблиця Піфагора. Подвійні числові нерівності. Рівняння з одним невідомим. Нестандартні задачі, які розв'язуються способом міркувань без виконання арифметичних дій; способом добору; процесуальні задачі; задачі на опрацювання даних, отриманих у процесі спостережень подій навколишнього світу (в житті суспільства, школи, природні явища). «Магічні фігури». Математичні ребуси. Моделювання описаної в задачі ситуації за допомогою графів або таблиць	

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

«Я досліджую світ»

Пояснювальна записка

Зазначені освітні галузі можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі

засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);

- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;

- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;

- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«**Людина**» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«**Людина серед людей**» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«**Людина в суспільстві**» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«**Людина і світ**» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«**Людина і природа**» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Типова навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку). Особливого значення у дидактико-методичній організації навчання надається його зв'язку з життям, з практикою застосування здобутих уявлень,

знань, навичок поведінки в життєвих ситуаціях. Обмеженість відповідного досвіду учнів потребує постійного залучення й аналізу їхніх вражень, чуттєвої опори на результати дослідження об'єктів і явищ навколишнього світу.

Педагогічна стратегія, яка опиралась на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, і передбачала пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції, збагачується полісенсорним підходом, що зумовлює дослідницьку поведінку учнів, сприйняття ними властивостей і якостей предметів і явищ природного і соціального оточення, спрямовуються у сферу пошукової діяльності.

На основі Типової програми вчитель може створювати різні варіанти інтегрованої програми за таким алгоритмом:

- визначення цілей навчання;
- створення картки понять з інших предметів (асоціативної павутинки, курсів, галузей, які допоможуть досягти цілей);
- структурування програми за темами;
- вибір діяльності учнів, яка забезпечить інтегроване навчання;
- розроблення показників досягнення очікуваних результатів.

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами; спільне – відмінне, до якого цілого воно належить);

- дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?);

- дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової і логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно – наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

1 клас

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Людина	
<i>усвідомлює</i> людину як частину природи і суспільства, її відмінності від інших живих істот; [1 ПРО 1.4], [1 ГЮ 1.2], [1 ГЮ 2.1] <i>розповідає</i> про себе, називає адресу проживання; <i>складає</i> словесний портрет «Який (яка) Я», «Чим відрізняюсь від інших», «Що я вмію», «Чого хочу навчитись»; [1 СЗО 2.1], [1 СЗО 3.3], [1 ГЮ 6.1] <i>володіє</i> найпростішими гігієнічними навичками, навичками самообслуговування; [1 СЗО 3.1] <i>описує</i> можливі ризики для життя і здоров'я вдома, у школі, на вулиці; [1 СЗО 3.2] <i>розуміє</i> переваги акуратності, доброзичливості, чесності; [1 СЗО 1.4] <i>досліджує</i> свій організм [1 ПРО 4.3]	Людина – частина природи і суспільства. Пізнання себе, своїх можливостей; місце проживання, безпечна поведінка вдома і на вулиці. Органи чуття. Турбота про органи тіла, гігієнічні навички. Спостереження в довкіллі. Організація досліджень.

Людина серед людей

<i>цікавиться</i> минулим своєї сім'ї; [1 ГІО 1.2], <i>розрізняє</i> минуле, сучасне, майбутнє (було – є – буде); [1 ГІО 1.3] <i>знає</i> склад сім'ї, імена членів сім'ї, де працюють батьки, хто вони за професією; [1 ГІО 4.2] <i>знає</i>, хто працює в школі; <i>має</i> уявлення про свої обов'язки як школяра, правила поведінки на уроці, на перерві; [1 ГІО 6.2] <i>доречно вживає</i> слова етикету (вітання, прохання, прощання, звертання, подяки, вибачення); [1 ГІО 6.3] <i>доброзичливо спілкується</i> з іншими в спільній діяльності; [1 ГІО 8.1] <i>розрізняє</i> вчинки, дає їм оцінку з погляду моральності; [1 ГІО 6.3] <i>має</i> уявлення про необхідність доброзичливого і уважного ставлення до старших; [1 ГІО 6.2] <i>використовує</i> правила культурної поведінки в громадських місцях, що ґрунтуються на врахуванні інтересів інших [1 СЗО 1.4], [1 ГІО 2.3]	Сім'я, школа. Поведінка в сім'ї, школі, громадських місцях. Моральні норми. Навички співжиття і співпраці. Стандарти поведінки в суспільстві. Поведінка в громадських місцях (транспорті, на вулиці, в храмі, в театрі, в бібліотеці). Моральні якості (доброзичливість, правдомовність, щирість, подільчивість). Спостереження в довкіллі. Організація досліджень. Розв'язання ситуацій морального вибору.
--	--

Людина в суспільстві

<i>знає</i> назву країни, її столицю; <i>має</i> уявлення про зміст символів держави (прапор, герб, гімн, українська мова), історичні пам'ятки свого краю; [1 ГІО 8.3] <i>виявляє</i> зв'язки між людьми в суспільстві (хто про кого дбає, значення праці людей для добробуту країни; [1 ГІО 2.2], [1 ПРО 3.1] <i>орієнтується</i> у найближчому просторі; [1 ПРО 1.4], [1 ГІО 2.1] <i>долучається</i> до корисних справ громади [1 СЗО 4.7], [1 ГІО 8.2]	Громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання історії свого краю, символів держави. Спостереження в довкіллі. Організація досліджень.
--	---

Людина і світ

<i>має</i> уявлення про різноманітність людей у світі, називає деякі країни; [1 ГІО 2.1] <i>усвідомлює</i> необхідність доброзичливого ставлення до інших країн та народів, <i>цікавиться</i> відповідною інформацією; [1 ГІО 7.1] <i>наводить</i> приклади виробів, які допомагають людині в побуті, приклади винаходів людства [1 ПРО 1.4], [1 ПРО 3.3]	Толерантне ставлення до різноманітності культур, звичаїв народів, які проживають в Україні та за її межами. Досліди, спостереження в природі. Рукотворні тіла, матеріали та їх властивості. Винаходи людства та їх вплив на життєдіяльність людини.
--	---

Людина і природа

<i>розпізнає</i> тіла неживої і живої природи, рукотворні об'єкти; [1 ПРО 1.1] <i>розуміє</i> значення сонячного світла і тепла на Землі; <i>має</i> уявлення про повітря, воду, ґрунт, їх властивості, про різноманітність живих організмів, <i>розповідає</i> про добові та сезонні зміни в природі, <i>усвідомлює</i> причини їх повторюваності; [1 ПРО 1.2] <i>групує</i> об'єкти природи за однією ознакою; [1 ПРО 4.3] <i>встановлює</i> найпростіші взаємозв'язки в живій і неживій природі, між живими організмами і навколишнім	Що належить до природи. Жива і нежива природа. Сонце і його вплив на живу і неживу природу. Спостереження за рослинами, тваринами, явищами природи та діяльністю людей у різні пори року. Дослідження властивостей тіл природи. Рукотворні тіла, матеріали та їх властивості.
--	---

середовищем, між природними умовами та господарською діяльністю людей; [1 ПРО 3.1] розуміє цінність природи для життя людей, залежність якості життя людей від стану навколишнього середовища; [1 ПРО 3.2] обирає у найближчому оточенні те, що цікаво дослідити; [1 ПРО 1.1] досліджує об'єкти природи, використовуючи доступне обладнання (лупу, термометр, компас, лінійку тощо); [1 ПРО 1.4] використовує різні джерела для пошуку інформації про довкілля; [1 ПРО 2.1] розпізнає рукотворні тіла у найближчому оточенні; [1 ПРО 3.1] називає матеріали (деревина, гума, папір, метал тощо), з яких виготовляють рукотворні тіла; [1 ПРО 4.3] дотримується правил поведінки в природі, та пояснює їх іншим; [1 ПРО 3.4] бере посильну участь в природоохоронній діяльності [1 ПРО 3.2]	Винаходи людства та їх вплив на життєдіяльність людини. Охорона і збереження природи.
---	---

2 клас

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Людина	
розповідає про себе та інших, висловлює свої вподобання; [2 СЗО 3.3], [2 ГІО 5.1] описує себе, свій характер, захоплення, що відрізняють від інших; [2 ГІО 6.1] розпізнає та описує небезпеку вдома або в школі; [2 СЗО 2.1]	
ухвалює рішення щодо простих побутових ситуацій з користю для здоров'я і безпеки; [2 СЗО 2.3] пояснює, від чого залежить безпека на вулиці, вдома, у школі; [2 СЗО 2.4] визначає здорові та шкідливі звички, правила догляду за органами тіла; [2 СЗО 3.1] досліджує зміни, що відбуваються; [2 СЗО 3.2] досліджує позитивні і негативні впливи на вибір здорової та безпечної поведінки; [2 СЗО 3.3] досліджує зміни, що відбуваються з людиною [2 СЗО 3.4]	Пізнання себе, своїх можливостей, здорова і безпечна поведінка. Частини тіла людини та їх функції. Турбота про здоров'я. Організація досліджень.
Людина серед людей	
пояснює, що може робити в сім'ї, серед однолітків, в школі; [2 ГІО 7.2] дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших; [2 ГІО 6.2] доречно вживає слова чемності; [2 СЗО 4.4] надає допомогу, коли просять та звертаються по неї; [2 СЗО 1.3], висловлює оцінні судження щодо вчинку, події, явищ; [4 СЗО 2.2], добирає докази до своїх висновків; [2 ГІО 5.1]	Стандарти поведінки в суспільстві. Моральні норми. Навички співжиття і співпраці.

не порушує права інших дітей, виявляє і засуджує вчинки, які ображають або принижують інших; [2 ГЮ 6.2], [2 ГЮ 6.3] співпрацює в групах для досягнення спільних цілей [2 ГЮ 7.2]	
Людина в суспільстві	
розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них; [2 ГЮ 8.3] розпитує і збирає інформацію про свій край і державу, історичні події, відомих осіб; [2 ГЮ 3.1] розпитує старших про минуле, бере активну участь у спільних заходах державного значення; [2 ГЮ 7.1] дотримується встановлених правил поведінки під час державних свят, класних, шкільних і громадських заходів [2 ГЮ 2.3]	Громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, і символів держави. Внесок українців у світові досягнення. Славені українці. Спостереження в довкіллі. Організація досліджень.
Людина і світ	
має уявлення про різноманітність людей у світі, називає деякі країни; [2 ГЮ 3.1] усвідомлює необхідність толерантного ставлення до інших країн і народів, цікавиться відповідною інформацією; [2 СЗО 2.2] виявляє інтерес до інформації про інші країни і народи; [2 ГЮ 3.2] на конкретних прикладах доводить важливість взаємозв'язків і взаємодії між країнами; [2 ГЮ 3.2] виявляє доброзичливе ставлення до людей інших національностей, до їхніх культур і звичаїв [2 ГЮ 5.1]	Толерантне ставлення до різноманітності культур, звичаїв. Внесок українців у світові досягнення. Історичні події. Видатні історичні постаті. Розв'язання ситуацій морального вибору.
Людина і природа	
має уявлення про форму Землі, вплив Сонця на сезонні явища в природі, причини змін пір року; [2 ПРО 3.1] називає пори року та відповідні їм місяці, явища в живій та неживій природі у різні пори року, умови вирощування рослин; [2 ПРО 1.5] наводить приклади зв'язку людини і природи; [2 ПРО 3.1] розпізнає зміни в живій та неживій природі; органи рослин; тварин різних груп; [2 ПРО 4.3] розрізняє форми земної поверхні; [2 ПРО 1.5] класифікує за певними ознаками рослини і тварин своєї місцевості, тіла неживої природи; [2 ПРО 4.3] визначає мету дослідження, обирає послідовність дій і обладнання для його виконання; [2 ПРО 1.2] виконує дослідницькі завдання: досліджує властивості повітря, води, ґрунту, гірські породи, рослини своєї місцевості; вимірює температуру повітря, води; спостерігає за тваринами, добовими і сезонними змінами у природі; визначає суттєві ознаки об'єктів неживої та живої природи на основі проведених досліджень; [2 ПРО 1.4] фіксує результати досліджень доступними способами і робить висновки; [2 ПРО 1.5] дізнається про природу, використовуючи різні джерела інформації; [2 ПРО 2.1] застосовує знання про природу в навчальних і життєвих ситуаціях; [2 ПРО 3.1]	Повітря. Вода. Водойми рідного краю. Форми земної поверхні. Гірські породи. Ґрунт, його властивості і значення. Будова і різноманітність рослин. Умови вирощування рослин. Тварини дикі та свійські. Спостереження за тваринами. Земля та її форма. Обертання Землі. Рік. Місяць. Доба. Вплив Сонця на сезонні явища в природі. Пори року та їх ознаки. Особливості життя рослин та тварин у різні пори року. Спостереження за добовими і сезонними змінами у природі. Охорона природи. Зв'язок людини і природи. Червона книга України. Рукотворні тіла та матеріали, їх властивості. Використання рукотворних матеріалів у побуті. Винаходи людства та їх вплив на життєдіяльність людини.

наводить приклади виробів, які допомагають людині у побуті; [2 ПРО 3.3] розповідає про використання матеріалів на основі їх властивостей; [2 ПРО 3.4] знаходить інформацію про найважливіші винаходи людства, використовуючи різноманітні джерела; [2 ПРО 2.1] робить висновок: природа потребує охорони; [2 ГІО 2.2] бере посильну участь в природоохоронній діяльності. [2 ПРО 3.4]	
--	--

Інформатична освітня галузь

Інформатика

Пояснювальна записка

Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням):

Рівні навчання Засоби та об'єкти навчання	2 клас	3 клас	4 клас
	Графічний редактор	Текстовий редактор	Середовище програмування
Змістові лінії			
Інформація. Дії з інформацією	+	+	зокрема пошук інформації у мережі Інтернет
Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією	+	+	+
Комп'ютерні програми. Меню та інструменти	+	+	+
Об'єкт. Властивості об'єкта	+	+	+

Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання.	+	+	+
Алгоритми	+	+	+

2 клас

Програмне забезпечення, яке використовується: графічний редактор (офлайн та онлайн версії), зокрема графічний редактор середовища Scratch

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
Інформація. Дії з інформацією	
<i>пояснює</i> значення інформації для життя людини, наводить приклади із власного досвіду; [2 ІФО 1.1] <i>наводить приклади</i> значення інформації для себе особисто; [2 ІФО 1.1] <i>називає</i> органи чуття, якими людина отримує інформацію із навколишнього середовища; [2 ІФО 1.1] <i>наводить приклади</i> інформації у різних видах: текстовій, графічній, звуковій тощо; [2 ІФО 1.1] <i>розрізняє</i> правдиву і неправдиву інформацію, припущення і фантазію; [2 ІФО 1.4] <i>використовує</i> мережі для отримання інформації та спілкування під контролем дорослих; [2 ІФО 3.3] <i>оцінює</i> результати своїх навчальних досягнень [2 ІФО 2.2]	Навколишній світ та інформація. Види інформації за способом подання.
Комп'ютерні пристрої для здійснення дій з інформацією	
<i>розуміє</i>, що комп'ютер та інші комп'ютерні пристрої це інструменти для виконання дій з інформацією; [2 ІФО 1.1] <i>наводить приклади</i> технічних засобів, що допомагають передавати інформацію, поширювати інформацію; [2 ІФО 1.1] <i>використовує</i> цифрові пристрої у близькому для себе середовищі; [2 ІФО 3.1] <i>пояснює</i>, чому і як потрібно захищати себе і цифрові пристрої; [2 ІФО 4.1] <i>звертається</i> за допомогою у випадку наявності проблем та збоїв у роботі комп'ютера; [2 ІФО 3.2] <i>оцінює</i> результати своїх навчальних досягнень [2 ІФО 2.2]	Комп'ютерна техніка, як засіб здійснення дій з інформацією.
Об'єкт. Властивості об'єкта	
Учень/учениця: <i>називає</i> об'єкти навколишнього світу, властивості конкретних об'єктів та значення властивостей; [2 ІФО 1.3] <i>описує</i> об'єкт називаючи його властивості та їх значення; [2 ІФО 1.3] <i>порівнює</i> об'єкти за значеннями властивостей; [2 ІФО 1.3] <i>спостерігає</i> за об'єктами, визначає спільні та відмінні ознаки/властивості; [2 ІФО 1.3]	Створення простих геометричних моделей об'єктів за описом їх властивостей. Зміна значень властивостей об'єкта (колір контуру, колір фону, форма об'єкта)

наводить приклади об'єктів, що відповідають заданим властивостям оцінює результати своїх навчальних досягнень [2 ІФО 2.2]	
Комп'ютерні програми. Меню та інструменти	
запускає знайомі програми; [2 ІФО 2.4] завершує роботу з програмою; [2 ІФО 2.4] називає інструменти малювання у графічному редакторі; [2 ІФО 2.4] обирає інструмент малювання для досягнення конкретного результату; створює не складні малюнки за зразком; [2 ІФО 2.4] створює зображення об'єктів що складаються з геометричних фігур та змінює значення властивостей; [2 ІФО 2.4] вміє змінити колір контуру або тла об'єкта обравши зразком колір іншого об'єкта за допомогою відповідних інструментів графічного редактора; [2 ІФО 2.4] виконує завдання із розфарбування або перефарбування малюнків; [2 ІФО 2.4] пропонує власні кольорові рішення малюнка; [2 ІФО 2.4] пояснює добір кольорів; [2 ІФО 2.4] оцінює результати своїх навчальних досягнень [2 ІФО 2.2]	Меню комп'ютерної програми. Огляд різних прикладів меню. Інструменти комп'ютерних програм. Графічний редактор. Інструменти графічного редактора та їх налаштування. Створення та редагування не складних малюнків. Добір кольорової гама малюнка Збереження малюнків
Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання	
об'єднує об'єкти за їх властивостями або значеннями властивостей; [2 ІФО 1.3] створює візуальну відповідь простих та складених геометричних задач; [2 ІФО 2.4] виділяє та переносить фрагменти малюнка; [2 ІФО 2.4] створює графічні відповіді до навчальних завдань; [2 ІФО 2.4] знаходить приклади повторення і послідовності дій у повсякденній діяльності, близькому для себе середовищі; [2 ІФО 2.1] визначає закономірність об'єктів; [2 ІФО 1.3] відтворює послідовність об'єктів із заданою закономірністю; [2 ІФО 2.1] оцінює результати своїх навчальних досягнень [2 ІФО 2.2]	Перенесення фрагментів малюнка. Виділення і впорядкування даних за певною ознакою. Прості та складені сюжетні геометричні задачі. Копіювання фрагментів малюнку.
Лінійні алгоритми	
Учень/учениця: визначає послідовність кроків для виконавців; [2 ІФО 2.1] знаходить помилки у алгоритмах; [2 ІФО 2.2] визначає результат виконання лінійного алгоритму побудови простого геометричного зображення; [2 ІФО 2.2]	Створення малюнків за готовими алгоритмами Складання власних графічних алгоритмів